

Speech Capitulatie van Japan bij Vlaggenparade Zondag 15 augustus 2010

Vandaag is het precies 65 jaar geleden dat het keizerrijk Japan zich overgaf aan de geallieerden. Pas op die dag kwam er een einde aan de Tweede Wereldoorlog.

Vijfenzestig jaar, dat is de leeftijd waarop de meeste mensen met pensioen gaan. Maar één ding is zeker: de herinneringen aan die gruwelijke gebeurtenissen gaan nooit met pensioen. De krassen op de ziel zijn blijvend.

Vandaag staan wij stil bij hen, die de verschrikkingen in Nederlands-Indië niet hebben overleefd en bij diegenen die daardoor voor het leven zijn getekend. We denken vandaag aan de familieleden, de vrienden en verwanten die gesneuveld zijn door het oorlogsgeweld of zijn omgekomen onder de terreur van de Japanse overheersing.

Voor velen van u heeft de datum van 15 augustus een grote betekenis. En niet alleen voor u. In Rotterdam wonen op dit moment ruim 8.000 mensen met een Nederlands Indische herkomst. Maar de kring daaromheen is veel groter.

Zij allen denken vandaag aan die bevrijdingsdag, het echte einde van de Tweede Wereldoorlog.

De herdenking maakt veel herinneringen los, herinneringen aan de verschrikkelijke kampen, aan het onmenselijke werk aan de Burma-spoorlijn, aan de traumatische periode direct na de 15^e augustus.

Al die afschuwelijke gebeurtenissen speelden zich af in een land waaraan velen van u ook dierbare herinneringen hebben. Het land met die vele kleuren groen, die eigen geluiden, die kenmerkende geuren.

U had dat vroegere Nederlands-Indië lief als uw tweede vaderland.

In dat paradijselijk land, brak de hel los. De herinneringen daaraan zijn complex, en misschien daarom ook onuitsprekelijk. Veel mensen die het hebben meegemaakt, konden er moeilijk over spreken. Het is een vergeten geschiedenis en een verzwegen geschiedenis.

Dat blijkt ook uit het gedicht dat ondertekend is met een voornaam: Peter. Het is gericht aan zijn moeder.

Moeder

*Heb ik diep genoeg gebogen,
zodat jij geen klappen kreeg,
is het daarom lieve mamma
dat je al die jaren zweeg?*

*Heb je in die tijd gekeken
door de ogen van je kind
en gehoord met kinderoren
de spanning voor 't appél begint?*

*Weet je eigenlijk wel mammié
wat mijn ziel is aangedaan?
door die schreeuwende jappen
in dat kamp hier ver vandaan!*

Tot zover het gedicht van Peter.

Jarenlang was er geen gehoor voor de verhalen van mensen die in de kampen hebben gezeten, voor de slachtoffers van het oorlogsgeweld in die periode aan de andere kant van de wereld. Jarenlang konden ze niet anders dan zwijgen omdat er geen oren waren om te luisteren.

Daarom is het zo belangrijk wat de mensen van Stichting Gastdocenten Tweede Wereldoorlog nu doen. Zij bezoeken scholen en vertellen over de gebeurtenissen in Nederlands-Indië.

Daarom ook is het zo belangrijk dat u uw ervaringen overdraagt aan anderen. Aan uw kinderen en kleinkinderen. Aan de jongeren van nu, aan de nieuwe generatie, die van de geschiedenis moet leren. Denk niet dat ze het niet willen horen. Denk niet dat ze het maar gezeur vinden van oude mensen.

De mensen van de Stichting Gastdocenten weten beter. Zij weten dat kinderen anderhalf uur ademloos kunnen luisteren. Dat ze geïnteresseerde vragen stellen. Kinderen van nu willen weten wat er toen is gebeurd. Kinderen van nu zijn op zoek naar de waarheid. Uw verhaal draagt daaraan bij.

Alleen door te weten wat er gebeurd is, kan men leren kritisch te denken. Daarom wil ik U op het hart drukken Uw ervaringen niet te verzwijgen. Vertel ze. Publiceer ze of schrijf ze gewoon op voor uzelf, opdat ze niet verloren gaan.

Met deze bijeenkomst dragen we ook bij aan het levend houden van de herinnering. Dat doen we vandaag door het hijsen van de Nederlandse vlag hier in het centrum van Rotterdam, hier aan de Maas.

Ik weet welke vreugde er was toen op 15 augustus 1945 de rood-wit-blauwe vlaggen gehesen werden in kampen. Het betekende het eind van ellende, hoop op een nieuwe toekomst van vrijheid en vrede.

Toen ik vanochtend het Stadhuis uitstapte wapperde daar ook de rood-wit-blauwe vlag, om deze dag te herdenken. Laten we nu ook hier de vlag hijsen. Als symbool van vrijheid en vrede.